

A close-up photograph of several hands of different skin tones stacked together in a supportive gesture, with fingers interlaced. The background is a light-colored tiled floor.

Sterke dorpen in een sterke gemeente

Samenvatting herindelingsontwerp
Barneveld-Scherpenzeel

Scherpenzeel en Barneveld op weg naar een nieuwe gemeente

De inwoners van Scherpenzeel hebben recht op een sterke gemeente: een gemeente die er is voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. De rol van de gemeente verandert doordat de samenleving complexer wordt en door de taken die er de afgelopen jaren bij zijn gekomen. In Scherpenzeel wordt al een aantal jaren gediscussieerd over wel of niet samengaan met een andere gemeente. De afgelopen maanden deed provincie Gelderland onderzoek naar de bestuurlijke toekomst van gemeente Scherpenzeel, al dan niet in combinatie met gemeente Barneveld. In het onderzoek voerden we gesprekken met beide gemeenten en hun inwoners. Een aantal citaten van inwoners staan in deze samenvatting. Om een goed beeld te krijgen voerden we ook gesprekken met andere omringende gemeenten (Ede, Renswoude, Veenendaal en Woudenberg), met de regio Food Valley en met de provincie Utrecht.

We stelden vast dat gemeenten Scherpenzeel en Barneveld kiezen voor samenwerking met elkaar, maar van mening verschillen over de manier waarop. Daarom kiezen wij, het college van Gedeputeerde Staten (GS), voor een gemeentelijke herindeling. Dat sluit naar onze mening het beste aan bij de belangen van inwoners in beide gemeenten en is in onze ogen het meest toekomstbestendig. We willen de inwoners van de nieuwe gemeente zoveel mogelijk zeggenschap geven over hun eigen dorp. Daarvoor maken we nieuw dorpenbeleid.

Bij de keuze voor gemeentelijke herindeling hoort een zogeheten herindelingsontwerp. Dit beschrijft op hoofdlijnen hoe de nieuwe gemeente eruit gaat zien. In deze samenvatting willen we laten zien wat een nieuwe gemeente betekent voor onderwerpen die inwoners belangrijk vinden. We zijn uiteraard ook nieuwsgierig wat u van het ontwerp vindt. Hoe u kunt reageren, leest u verderop.

Veel overeenkomsten

Zowel gemeente Barneveld als Scherpenzeel heeft een relatief jonge bevolking en beide gemeenten groeien snel. De inwoners van alle dorpen zijn actief in verenigingen en de sociale samenhang is groot. De kerk speelt een belangrijke rol in de gemeenschappen. Voorzieningen als dorpshuizen, kulturhus, onderwijs en sport liggen in beide gemeenten op een hoger niveau dan het landelijk gemiddelde en er zijn veel sociale instellingen. Een verschil is er ook: de beroepsbevolking groeit in Barneveld en daalt in Scherpenzeel.

De nieuwe gemeente combineert de kwaliteiten van de beide gemeenten: de sterke economische positie en mogelijkheden, en een sterk ontwikkeld gemeenschapsleven in de dorpen, die elk een sterke eigen identiteit hebben.

“Scherpenzeel is een klein dorp waarin men veel voor elkaar over heeft. Er wordt onderling voor elkaar gezorgd en er is een samenhang.”

Nieuw dorpenbeleid

De nieuw te vormen gemeente heeft ongeveer 70.000 inwoners met 11 dorpen. In grootte staat Scherpenzeel op de derde plek. Het voorstel is dat de nieuwe gemeente de naam Barneveld krijgt. De naam Scherpenzeel voor het huidige dorp (met buurtschappen) als woonplaats blijft uiteraard bestaan.

In de nieuwe gemeente wordt de hechte gemeenschap van Scherpenzeel onderdeel van een verzameling dorpsgemeenschappen in een sterke gemeente: een moderne netwerksamenleving. De gemeente organiseert daarvoor (nieuwe) goede samenwerkingsvormen waarin sociaal en vitaal samenleven in de dorpen voorop staat. Eigen zeggenschap is daarin het sleutelwoord. Gemeente Barneveld heeft nu al een werkwijze waarin de gemeenschap in de dorpen veel ruimte krijgt voor eigen verantwoordelijkheid en zeggenschap. Uiteraard krijgt de gemeenschap van Scherpenzeel die ook.

Sterker nog: we gaan op zoek naar een eigentijdse vorm van dorpenbeleid waarin de nieuwe gemeente samenwerkt met de dorpsgemeenschappen. Een belangrijk onderdeel daarin is zeggenschap. Hoe het er precies uit gaat zien, bespreken we graag met beide gemeenten en de inwoners. De gemeenteraad neemt daar dan een besluit over.

“Het beeld bestaat dat bij een fusie de identiteit van Scherpenzeel verloren gaat, maar dat hoeft niet. De kernen in Barneveld zijn erg sterk, dat kan voor Scherpenzeel ook zo blijven.”

Inwoners op 1 januari 2020

Barneveld	34.800
Voorthuizen	10.920
Scherpenzeel	9.880
Kootwijkerbroek	5.635
Garderen	2.125
Stroe	1.645
Terschuur	1.515
Zwartebroek	1.420
De Glind	610
Kootwijk	265
Achterveld	140
Totaal	68.955

Gemeenschapsvoorzieningen

Belangrijke gemeenschapsvoorzieningen behouden en versterken staat voor bewoners met stip op 1. Met het nieuwe dorpenbeleid zorgt de nieuwe gemeente samen met de inwoners voor een passend en gevarieerd aanbod van voorzieningen per dorp. De sociale samenhang krijgt speciale aandacht.

“De voorzieningen zijn het belangrijkste: als deze gebaat zijn bij herindeling, prima. Als het zonder herindeling kan, is dat ook goed.”

Voor Scherpenzeel betekent dit dat de nieuwe gemeente zich inzet voor instandhouding en waar mogelijk versterking van kulturhus de Breehoek met de bibliotheek en zwembad 't Willaert. Er blijft ook ondersteuning voor de bestaande sportvoorzieningen en speeltuinen in het dorp, waarbij de inzet van vrijwilligers belangrijk blijft. Daarnaast zet de gemeente zich in voor voorzieningen die niet door haar

gefinancierd worden, maar die van groot belang zijn voor de gemeenschap. Denk hierbij aan zorg- en welzijnsvoorzieningen, winkels en de bedrijventerreinen. Hierbij maakt de nieuwe gemeente gebruik van de kennis en ervaring met dit soort voorzieningen uit andere dorpen.

Dienstverlening en bestuur

Uitgangspunt is zorgen dat het niveau van dienstverlening en service voor de inwoners van Scherpenzeel minstens hetzelfde blijft. Hoe de gemeente dit gaat doen, wordt bepaald op basis van de behoefte van de inwoners. De nieuwe vorm van gemeente kan voortborduren op het goed functionerende bestuur van de huidige gemeente Barneveld.

“Persoonlijk contact moet gecombineerd zijn met specialistische kennis, zodat een probleem of een vraag snel kan worden opgepakt.”

Financiën

Vanuit financieel perspectief vullen beide gemeenten elkaar aan. Gemeente Scherpenzeel heeft een goede vermogenspositie, gemeente Barneveld heeft voldoende mogelijkheden om de vermogenspositie te versterken. Gemeente Barneveld heeft lage belastingen, gemeente Scherpenzeel heeft hoge belastingen. Gemeente Barneveld heeft een groot weerstandsvermogen, gemeente Scherpenzeel een beperkter weerstandsvermogen (de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder in de problemen te komen). Met een herindeling ontstaat een gemeente die financieel sterk is, ook op de langere termijn en waarvan de financiële positie samen beter is dan die van beide gemeenten afzonderlijk.

“Het geld kan ergens anders ingestoken worden dan in extra ambtenaren wanneer er wordt gefuseerd met een sterkere partner.”

Vervolg

Beide gemeenten leggen het herindelingsontwerp ter inzage in een officiële procedure. Eenieder die wil, kan een zienswijze indienen op dit herindelingsontwerp. Dit kunt u per brief of via de mail doen tot uiterlijk 8 weken na de datum van ter inzagelegging door het gemeentebestuur.

U kunt een brief met uw zienswijze (wat u van het ontwerp vindt) sturen naar de provincie: Gedeputeerde Staten van Gelderland, postbus 9090, 6800 CX Arnhem, onder vermelding van: zienswijze herindelingsontwerp Barneveld-Scherpenzeel en zaaknummer 2021-000982. Een e-mail met uw zienswijze kunt u sturen naar post@gelderland.nl met als onderwerp: zienswijze herindelingsontwerp Barneveld-Scherpenzeel en zaaknummer 2021-000982.

We gaan ook zelf onderzoeken wat inwoners, ondernemers en organisaties van het ontwerp vinden. Daarvoor organiseren we bijeenkomsten en houdt Kieskompas weer een peiling. Alle reacties worden, samen met het herindelingsadvies, voorgelegd aan Provinciale Staten ter vaststelling. Het volledige herindelingsontwerp staat op www.Kijkopscherpenzeel.nl. Daar vindt u ook meer informatie over het verdere proces.